

Mot.
1989/90
Sf224-235

Motion till riksdagen

1989/90:Sf224

av Bo Nilsson m.fl. (s)

Neurosedynskadades ersättning och inkomstberäkning

Till grund för beräkning av bostadsbidrag för de neurosedynskadade i Sverige har bl.a. lagts ersättning enligt förlikningsavtal mellan ASTRA och representanter för de neurosedynskadade om viss årlig ersättning till de drabbade.

Staten, genom dåvarande medicinalstyrelsen, godkände under slutet av 1950-talet och början av 1960-talet att läkemedlet "Neurosedyn" fick användas. Detta visade sig sedan få mycket allvarliga konsekvenser, då ett drygt 100-tal barn i vårt land föddes med mycket svåra handikapp.

Ett bestående intryck från denna tid är att det verkade finnas en allmänt uttalad vilja och ambition att på olika sätt hjälpa de drabbade och deras familjer till ett så drägligt liv som möjligt. Det var bland annat mot denna bakgrund som en förlikning träffades den 5 november 1969 mellan AB ASTRA och representanter för dem som drabbats. Förlikningen innebar att de neurosedynskadade erhöll en viss årlig ersättning. Denna följdes upp av en proposition som också blev riksdagsbeslut. Beslutet innebar att ersättningen från ASTRA skulle vara skattefri, enligt lagen om skattefrihet (SFS 1971:118).

Anledningen till ersättningens skattefrihet måste bero på att denna betraktades som en kompensation för bland annat de merkostnader som uppkom till följd av de skador som läkemedlet förorsakade. Ersättningen är juridiskt sett att betrakta som ett ideellt skadestånd för sveda och värk.

De neurosedynskadade har nu nått vuxen ålder och endast ett fåtal av dem har kunnat skaffat sig ett eget boende.

För dem som har eget boende har ett ytterligare problem kommit i dagen, vilket inte tidigare uppmärksammats. Problemet består i att den lämnade skattefria ersättningen skall ingå i underlaget för beräkning av inkomst vid ansökan om bostadsbidrag.

I lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension samt kungörelsen med föreskrifter om tillämpning av lagen har det inte närmare reglerats hur ersättningen skall bedömas. Några närmare anvisningar har ej heller i övrigt lämnats. Rättsläget får därmed betraktas som oklart.

Oberoende av detta får det anses som ur principiell synpunkt felaktigt att ett ideellt skadestånd av denna karaktär skall bedömas som likställt med pension eller annan inkomst vid beräkning av bostadsbidrag.

De neurosedynskadade i vårt land har naturligtvis erhållit förlikningserättning i relation till i vilken omfattning de drabbats av skador. Av de skadade finns det de som kan utföra arbete, samtidigt som andra har så grava skador att det vore förenat med stora svårigheter att genom arbete få extra inkomster. Möjligheterna till en normal livsföring och bedrivande av olika fritidsaktiviteter saknas. De neurosedynskadade är istället hänvisade till andra sysselsättningar, som inte sällan medför större kostnader i form av olika olägenheter.

Avsikten med den beslutade lagen om skattefrihet för ersättning till neurosedynskadade måste självfallet ha varit att i största möjliga utsträckning underlätta för de skadedrabbade. Det kan därför inte vara rimligt att ersättningen skall tas med i inkomstberäkningen, då detta får till följd att bostadsbidraget reduceras eller t.o.m. helt försvinner.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ersättning till neurosedynskadade enligt förlikningsavtalet med AB ASTRA inte betraktas som inkomst vid beräkning av bostadsbidrag.

Stockholm den 16 januari 1990

Bo Nilsson (s)

Christer Skoog (s)

Yvonne Sandberg-Fries (s)